1830. No. 74.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 14 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

ANTWERPEN, *den 6 September.* (*Uit eenen brief*). Hier blijft alles in denzelfden toestand, en men zoude bij dag niet kunnen merken, dat er iets buitengewoons te doen was, indien men dit niet bespeurde door de buitengewone werkzaamheden tot versterking der stad, zoo als het omhakken van boomen tot het maken van palissaden, het hakken van schietgaten in de borstwering der vestingwerken, tot het leggen van kanonnen, enz. — Van Leuven zijn er gisteren en eergisteren geene diligences aangekomen; echter weet ik, dat de lanciers, aangevoerd door den generaal *Trip*, eenen aanval op die stad gedaan hebben, om dezelve met geweld in te nemen, waarbij van wederzijden reeds eenige dooden en gekwetsten gebleven waren, toen de Prins bevel gaf, om den aanval te staken om verder bloedvergieten voor te komen. — Hier heeft men een adres aan den Koning willen zenden, even als men te Brussel en te Luik gedaan heeft; maar toen de heeren *Cassiers* en *Petou*, die de ontwerpers van dat stuk schijnen geweest te zijn, zich daarmede op de makelaars-kamer wilden begeven, om het aldaar ter teekening te leggen, heeft men hun den toegang tot dezelve geweigerd: ook schijnt het, dat men hun heeft doen verstaan, dat het volstrekt belang van Antwerpen was, zich met dergelijke zaken niet in te laten en zich geheel stil te houden, te meer daar de vorsten herhaalde malen hunne goedkeuring over het gedrag der Antwerpenaren betuigd hebben, en zelfs verzekerd, dat dit deze stad tot groot voordeel verstrekken zoude. — Ook te Brussel is niet iedereen met het adres te vreden; want zoodra men daarmede begonnen is, hebben onderscheidene burgers de wapens nedergelegd, zeggende dat zij die slechts opgevat hadden om de rust te bewaren. Men zegt zelfs, dat vele kompagnien dit gedaan hebben, met de betuiging dat zij zich in geenen deele tegen het gouvernement wilden verzetten.

GEND, *den 8 September.* Men verzuimt niets, om het kasteel dezer stad in goeden staat van tegenweer te brengen, en van het noodige te voorzien. De verlofgangers der 17 afdeeling zijn bij hunne bataillons aangekomen; de rust wordt steeds, zoo wel door de burgerlijke, als door de militaire overheid, op de loffelijkste wijze gehandhaafd. De commanderende generaal *van Saksen Weimar* betoont in deze gewigtige omstandigheden den meest mogelijken ijver.

'S GRAVENHAGE, *den 9 September.* Onze Staats Courant deelt het volgende mede.

DE KONING, met verontwaardiging vernomen hebbende het voortduren van oproer en opstand tegen het wettig gezag in enkele plaatsen der provincien Zuid-Braband en Luik, heeft zich, in afwachting van den uitslag van het overleg met de op den 13 dezer maand bijeengeroepene Staten-Generaal, verpligt geacht tegen de verdere verspreiding van dien opstand, naar zoodanige oorden, alwaar rust en orde door den goeden geest der ingezetenen zijn behouden gebleven, en naar de Nederlandsche vestingen, de meest krachtdadige maatregelen te bevelen, ten einde de brave bevolking en 's Rijks bolwerken tegen de oproerlingen te beschermen, en zijn met dat oogmerk aan de kommanderende officieren, zoo wel van het leger te velde als van de bezettingen, de stelligste voorschriften afgevaardigd, om geene voorzorgen noch maatregelen te verzuimen, welke strekken kunnen om de rust te behouden en om, des noods, geweld met geweld door kracht van wapenen te keeren.

Voorts zijn ook de Gouverneurs der gewesten met voorschriften van politie voorzien geworden, onder anderen ten doel hebbende om voor te komen dat woelzieke personen, met misdadige bedoelingen bezield, zaden van tweedragt en wantrouwen strooijen, en het geluk van stille en brave burgers ondermijnen.

Alle weldenkende ingezetenen, waar zij zich in het Rijk bevinden, die met trouw en geestdrift zich rondom wet en orde scharen, kunnen dan ook gerust zijn, dat hunne eigendommen beschermd en hunne regten en belangen niet aan geweld of boosheid zullen worden prijs gegeven. Het vertrouwen op het goede gedeelte des Nederlandschen volks, het welk overal verre weg het grootste getal uitmaakt, waarborgt deze verzekering.

De Antwerpsche Courant van heden deelt het navolgende adres aan Z. M. den Koning mede:

SIRE!

„ Het is niet zonder een smartelijk gevoel, dat wij de vraag hebben vernomen, welke aan Uwe Majesteit gedaan is, betrekkelijk het verkrijgen der scheiding van belangen tusschen de Zuidelijke en Noordelijke provincien.

„ De vrees, dat ons stilzwijgen somwijlen als eene toetreding mogt worden aangemerkt, legt ons den pligt op, eerbiedig aan Uwe Majesteit te betuigen, dat door ons in geenen deele in dien wensch gedeeld wordt. De ondervinding van vijftien jaren heeft ons ten duidelijkste bewezen, dat men aan het vrije vertier der voortbrengselen het gemeenschappelijke welzijn verschuldigd is. De voordeelen, welke de scheepvaart genoten heeft van den handel met de kolonien; de debouchés, welke diezelfde kolonien elken dag meer en meer aan onze nijverheid openen, strekken tot een onwedersprekbaar bewijs, dat elke scheiding noodlottig zou zijn, niet slechts voor deze provincie, maar voor de nijverheid en den handel van geheel België. Ten sterkste overtuigd van deze groote waarheid, verstouten wij ons, dezelve aan Uwe Majesteit te doen kennen met dien eerbied en dat vertrouwen, welke eenen Koning inboezemen, die het geluk van zijn volk wil, en die nooit arbeiden zal dan voor deszelfs wel begrepen voorspoed.

„ Antwerpen, den 8 September 1830."

Dit stuk is door de voornaamste ingezetenen van Antwerpen onderteekend.

Terwijl men te Antwerpen zich aldus tegen de afscheiding verklaart, houden vele aanzienlijke kooplieden en andere ingezetenen zich te Amsterdam bezig met een adres aan Z. M. te teekenen, waarbij zij de afscheiding verzoeken.

Daar het in deze oogenblikken, waarop zoo veel van de afscheiding tusschen het Noorden en Zuiden gesproken wordt, kan van belang geacht worden te kennen de artikelen, door de gevolmagtigden der hooge Bondgenooten vastgesteld, in Junij 1814, en door Z. M. den 21 Julij daaraanvolgende, genomen als grondslagen der vereeniging van de Nederlanden; wij deelen dezelve hierbij mede:

Art. 1. De vereeniging zal volkomen en innig zijn, zoo dat de beide landen slechts één' enkelen Staat zullen uitmaken, welke bestuurd zal worden volgens de reeds in Holland vastgestelde Grondwet, die met wederzijdsche overeenstemming, naar de omstandigheden zal gewijzigd worden.

Art. 2. Er zal in de artikelen dier Grondwet, die aan alle godsdiensten gelijke bescherming en voorregten verzekeren, en de benoembaarheid van alle burgers, welke ook hunne godsdienstige gezindheid zijn moge, tot openbare ambten en waardigheden daarstellen, niets worden veranderd.

Art. 3. De Belgische provincien zullen, op eene behoorlijke wijs, in de vergadering van de Staten-Generaal worden vertegenwoordigd; zullende derzelver zittingen, in tijden van vrede, beurtelings, worden gehouden in eene Hollandsche en in eene Belgische stad.

Art. 4. Al de inwoners der Nederlanden, alzoo volgens de Grondwet gelijk gesteld zijnde, zullen gelijke aanspraak hebben op alle voordeelen van handel en andere, die hunne omstandigheden medebrengen, zonder dat eenige bepaling of belemmering op den eenen kan worden gebragt, ten behoeve der anderen.

Art. 5. Onmiddelijk na de vereeniging, zullen de provincien en steden van Belgie tot de vaart en den handel op de volkplantingen, op gelijken voet als de Vereenigde Nederlanden, worden toegelaten.

Art. 6. De lasten zoo wel als de voordeelen gemeen moetende zijn, zullen de schulden, tot op de vereeniging gemaakt, door de Hollandsche provincien ter eenre, en de Belgische provincien ter andere zijde, ten laste der algemeene kas der Nederlanden zijn.

Art. 7. Naar dezelfde grondbeginselen zullen ook de kosten tot aanbouw en tot onderhoud der vestingen op de grenzen van het nieuwe rijk, als een voorwerp de zekerheid en onafhankelijkheid van al de provincien, en het geheele volk betreffende, door de algemeene schatkist worden gedragen.

Art. 8. De kosten tot het onderhouden en maken van dijken komen ten koste der landstreken, die het meest onmiddelijk bij dit gedeelte van de openbare dienst belang hebben, voorbehoudens de verpligting van den Staat in het algemeen, om, in geval van buitengewone onheilen, ondersteuning te geven, zoo als dit tot nog toe in Holland gebruikelijk was.

Overeenkomstig en naar aanleiding dezer acht grondbepalingen, zijn bij het *traktaat van Weenen* de grenzen enz., de Vereenigde Nederlanden betreffende, vastgesteld en de bestaande Grondwet gewijzigd.

LEEUWARDEN, *den 13 September.* De bijzondere berigten uit Brussel zeggen dat de rust aldaar niet zoodanig is als men meent, en dat er zich twee partijen hebben opgedaan, waarvan de eene, ziende dat zij misleid is, gaarne terug wil treden, terwijl de andere partij, aan welker hoofd de groote raddraaijers zich bevinden, die niet anders bedoelen dan hunne eigene grootheid en verheffing, haar doel denkt bereikt te hebben door de afscheiding van Holland. Deze grooten hebben het muitzieke gemeen onder den arm genomen, ten einde hun doel te bereiken, doch zijn zelve achter het scherm gebleven, van waar zij thans voor den dag komen. Vreemd moet het elk voorkomen, dat bij den opstand en na de plundering en brandstichting te Brussel, geen woord van de afscheiding van Holland is gerept geworden. De Brusselsche opstandelingen, namelijk de geringe werklieden, die door geld, drank en belofte waren opgeruid, schreeuwden *liberté! justice!* doch vertrapten de *vrijheid* door openbare en bijzondere eigendommen te plunderen en te vernielen, en handelden tegen de *justitie*, door wetten en regten te schenden en zich aan de grootste misdaden schuldig te maken. Zij schreeuwden *weg met van Maanen!* vermits die de handhaver der justitie was, en *leve de Potter!* om dat die als misdadiger in handen van de justitie gevallen en verbannen was. Dit geschreeuw bewijst dat zij niet wisten wat zij wilden, en zich slechts als werktuigen lieten gebruiken. Na deze schending van wetten en het bedrijven van de grootste misdaden, hadden deze werktuigen afgedaan, en kwam de tweede soort van opstandelingen op het tooneel; deze gingen verder, vertrapten de nationale kleuren en de kenteekens van het regerend Koningshuis, en ontrolden de oproervaan, de beruchte en met schande bedekte vaan van *Heintje van der Noot* tegen Oostenrijk uitgestoken, welke zij ons als nationaal wilden opdringen voor de vlag onzer voorvaderen, die voor de Briel en bij Nieuwpoort; voor Chattam en voor Kadix; voor Algiers en voor Palembang; te Waterloo en voor Parijs met roem wapperde; in alle Zeeën, en door geheel Europa met achting en eerbied erkend wordt. Deze verregaande opstand, deze schending van de grondwet, deze verguizing van den besten der Vorsten, wilden zij met voorwendsels bedekken; men sprak van grieven, en eene commissie uit de opstandelingen had de stoudheid zich daarmede bij den Koning te vervoegen. De Vorst toonde hen, dat hij niet buiten de grondwet konde handelen, gelijk *zij* deden, en dat de grondwet en de vergadering der Kamers zouden beslissen. Dit was voorzien; en terwijl alle wetten en regten door de opstandelingen waren geschonden en zij billijke straf vreesden, kwamen de voornaamste raddraaijers uit den schuilhoek voor den dag met eene geheele nieuwe vordering, namelijk de afscheiding van Holland, waardoor zij groot en rijk zijn geworden. Hierdoor hopen zij alle hunne misdaden te bedekken en zich straffeloos op het kussen te plaatsen. De eenvoudige Brusselaars zien zich thans misleid, daar zij bemerken dat het geschreeuw over de gewaande grieven het ware doel heeft bedekt. Eenige burgers hebben daarom onvergenoegd de geweren weggeworpen, en een tweespalt heerscht in de oproerige stad. De voorname raddraaijers hadden hun plan intusschen listiglijk beraamd, en overal agenten gezonden om de gemoederen op te hitsen, doch het doel, zelfs voor de unionisten, verborgen gehouden; van daar de hulp uit Luik en Leuven; doch niet op alle plaatsen zijn zij geslaagd: te Gend hebben 1700 fabrijkanten een adres aan den gouverneur gezonden, waarin zij hunne afschuw van den opstand en hunne zucht tot orde en rust te kennen geven. Ook andere plaatsen denken zoo, en zullen zich meer en meer van de opstandelingen en plunderaars afzonderen, zoo zij de zaak wijsselijk inzien en hunne belangen behartigen. Een oproerige *Courrier* denkt anders: de verdiende straf vreezende, zoekt hij den opstand verder uit te breiden, en eene afscheiding aan te raden om aldus straffeloos te blijven.

De *Gazette des Pays-Bas* zoekt de gemoederen steeds neder te zetten, en zegt: „ Elk wenscht vurigl ijk, dat de wettige orde zich spoedig herstelle; dat elk zijne gewone werkzaamheden kunne hervatten; dat de handel en de industrie hunne levendigheid hernemen. Wij hooren niet spreken dan van militaire dienst, van barricaden, van gevechten tegen de troepen, die intusschen ook nationaal zijn. De troepen zijn niet, gelijk voorheen, grootendeels te zamengesteld uit verleide en uit de groote steden opgeraapte menschen; het leger bestaat, even gelijk onze burgerlijke wachten of schutters, slechts uit onze vrienden, uit onze broeders, uit onze zonen, het leger is geheel nationaal. Laten wij hopen, dat het oogenblik niet meer verre af is, dat wij ons weder allen zullen vereenigen rondom den constitutionelen troon, onder dezelfde nationale vlag, en hooren naar de stem van een Koning, een voorbeeld van alle deugden, van een Koning onzer liefde en onzer verkleefdheid zoo waardig.

Deze en meer andere goede pogingen zullen welligt niet helpen, daar het kwaad te veel wortel geschoten heeft, en het den belhamels gelukt is haat tegen de Noord-Nederlanders in te boezemen en de gemoederen op te winden. Terwijl Z. M. de Koning de Statenvergadering in 's Gravenhage oproept, roepen eenige afgevaardigden als de *Brouckère*, *de Celles*, *de Stassart*, *de Secus*, enz., alle afgevaardigden te Brussel bijeen, om het antwoord van het gouvernement, op het voorstel door Z. K. H. den Prins *van Oranje* overgebragt, af te wachten. Het schijnt, dat deze zich aan de oproeping van Z. M. zullen storen en zich naar den Haag zullen begeven. De *Courrier* zegt, dat zij in den Haag niet veilig zijn, doch het *Haagsche dagblad* antwoordt, dat zulks niet dan een voorwendsel is, daar ééne *de Stassart* dezer dagen ongehinderd in den Haag is geweest, en dat al hetgeen de *Courrier* over mishandeling van Belgen in 's Hage gezegd heeft, *valsch* en *verzonnen* is. Het tegendeel is dan ook waar: in Brussel heeft men vele Noord-Nederlanders mishandeld, hen gedwongen om *leve de Potter* te roepen, en om de wapenen tegen het wettig gezag op te vatten, zelfs aan eenige sabelhouwen toegebragt, dewijl zij hierin weigerachtig waren. Uit Luik heeft men de Noord-Nederlanders verkleed in de citadel moeten brengen, dewijl zij mishandeld werden. De vlugtelingen uit de oproerige steden in Utrecht aangekomen, verzekeren, dat men in Zuid-Nederland zijn leven niet zeker is en dat zij zich aldaar, alwaar zij de rust en orde, onder het wijs bestuur van Oranje, vinden heerschen, als in eene andere wereld verplaatst zien.

In Luik heeft men de stoutheid, zich met geweld van de depeches van Prins *Frederik* meester te maken, open te breken en aan het volk voor te lezen. De gouverneur heeft aldaar daarom het volgende stuk doen afkondigen:

DE STAATSRAAD, *Gouverneur der provincie Luik, aan allen en een' iegelijk, die tegenwoordig eenig burgerlijk of militair gezag uitoefenen.*

Mijne Heeren!

Ik had, op aanzoek van de regering, en van eene menigte rustige burgers, den 1 September, aan Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden* geschreven, om denzelven, in het belang der publieke rust, te verzoeken, dat hij geene troepen tegen Luik zou doen aanrukken. Z. K. H. had de goedheid, mij, reeds den volgenden dag, te antwoorden, dat de marsch van de 13de afdeeling tegen Luik gestaakt zou worden. De luitenant der artillerie, welke dezen brief overbragt, werd des nachts door de menigte aangevallen; men vorderde, dat hij zijne depêche zou overgeven; de toegesnelde patrouille kon niet beletten, dat dezelve geopend en gelezen werd, en, den volgenden dag stond zij letterlijk in onze courant.

Mijne correspondentie, mijne heeren, heeft geen ander doel, dan de rust te handhaven en ongelukken te verhoeden, maar ik verlang, dat mijne brieven geëerbiedigd worden; ik vraag niet meer voor mij, dan hetgeen ik gaarne, met regt en daad, aan den geringsten burger gunne.

SANDBERG.

Luik, den 4 September 1830.

Men gaat verder: terwijl Prins *Frederik* de toegeeflijkheid heeft de troepen van Luik terug te ontbieden, zenden de Luikenaars hulpbenden naar Brussel af, om deze in den opstand tegen het wettig gezag, te ondersteunen.

De berigten uit Verviers zijn ook bedroevende, aldaar hebben de oproerlingen, in navolging van die van Brussel, de huizen en de bureaux van den inspecteur, van den controleur, van den notaris, van verschillende ontvangers, van de ijkers, van de schatters, en van het octrooi of stads ontvangst geheel uitgeplunderd, en alle de archieven, actens en meubelen, als ook de rijtuigen van den Notaris verbrand; men is daar verder gegaan, het grauw heeft zich op het platte land verspreid en de huizen van de meeste ontvangers in de dorpen en van vele korenkoopers geplunderd en vernield. „ Had men alhier — dus schrijft men van daar — ook een twintigtal plunderaars kunnen doodschieten, gelijk zulks te Aken is geschied, alsdan zoude de opstand ook alhier spoediger gedempt zijn geworden." Maar dewijl Brussel, Luik, Leuven en Verviers in opstand zijn, zoo is dit nog niet het geval in geheel België; een groot gedeelte van Belgie, en daaronder geheel Vlaanderen met het handeldrijvende Antwerpen, het door hare fabrijken zoo bloeijende Gend, en geheel Luxemburg, verlangt met ons, dat krachtige en afdoende middelen het oproer bedwingen, en dat vrijheid en rust worden hersteld.

Uit Leijden schrijft men in dato den 7 dezer het volgende:

„ Dadelijk na het vernemen der onlusten in Braband, hebben de kweekelingen on-

zer Hoogeschool zich aan de bevoegde autoriteit aangeboden, om stad en vaderland en Koning, wanneer en waar dit vereischt mogt worden, van dienst te zijn. De goede God geve, dat dit niet noodig zij! Is het noodig, dan twijfelen wij niet, of de acht honderd jongelingen, welke de eerste der Hoogescholen versieren, zullen zich den naam van Leijden, en den roem hunner voorgangeren van vroegere jaren, voornamelijk van den jare 1815, waardig betoonen. Dan zal dat zelfde vaandel ontrold worden, hetwelk eens buiten het vaderland met eerbied en achting is aanschouwd geweest."

Den 8 hebben de leden der Tweede Kamer, die zich te Brussel bevinden, het besluit genomen om zich naar 's Gravenhage te begeven, ten einde bij de opening der buitengewone zitting tegenwoordig te zijn. De *Courrier des Pays-Bas* keurt dit besluit goed, om dat het meent, dat, na de overwinning, die het gelooft dat zijne partij met de wapenen behaald heeft, er nog wel eenige schikkingen met betrekking tot handel en nijverheid overblijven, die gemakkelijker op eene minzame wijze zullen getroffen worden.

Toen de koninklijke proclamatie te Brussel bekend was, heeft zich eene menigte burgers naar het stadshuis begeven en verlangd, dat de gedeputeerden naar Vilvorde zouden gaan, om Prins *Frederik* der Nederlanden omtrent den waren toedragt der zaken in te lichten. Vervolgens zijn de heeren *de Brouckère*, *de Gerlache*, *de Langhe*, *le Hon*, *Huysman d'Annecroix* en *Surlet de Chokier* met den baron *d'Hoogvorst* en den graaf *van Aerschot* naar den Prins gegaan, en hebben hem, zoo men zegt, voorgehouden, dat de afscheiding tusschen Belgie en Holland onvermijdelijk was, en dat het van belang was om zoo spoedig mogelijk de gisting in de gemoederen te doen bedaren. De Prins zou hierop ten antwoord gegeven hebben, dat, zoo men hem deze aanmerkingen schriftelijk wilde geven, hij die naar 's Hage zou zenden.

Donderdag zijn hier door de verschillende sectien van de burgerwacht vijftien personen benoemd, uit welke de regering eene commissie van publieke veiligheid kiezen zal, die voornamelijk in last zal hebben om te waken voor het handhaven van het regerend stamhuis, voor het verzekeren van het beginsel der afscheiding van het Noorden en van het Zuiden, en om voor de belangen van den handel en nijverheid te zorgen. De benoemde personen zijn de advocaat *Gendebien*, de oud-maire *Rouppe*, de graaf *Felix de Mérode*, de baron *Joseph van der Linden d'Hoogvorst*, de marquis *de Chasteler*, de heer *Frederik de Sécus*, de hertog *d'Ursel*, de prins *de Ligne*, de bankier *Ferdinand Meeus*, de advocaat *Sylvain van de Weyer*, de professor *Lesbroussart*, de hertog *d'Aremberg*, de advocaat *Claes*, de koopman *Fortamps* de oude, en de advocaat *Spinnael*.

Door de burgerwacht is eene commissie van defensie opgerigt, die alleen het bestuur over de militaire werken hebben zal. Het omhakken van boomen op de Boulevards en andere wandelingen, zonder bijzonderen last van deze commissie, is ten strengste verboden.

Te Bergen, in Henegouwen, heeft de militaire bezetting zich in het arsenaal en op wallen der stad verschanst. De burgerwacht heeft aan den generaal *George* eene deputatie gezonden, om hem van de vriendschappelijke gezindheid der burgers te verzekeren. De driekleurige vlag is er den 6 van het stadshuis uitgestoken.

Het kamp van Vilvorde is opgebroken. Alleen zijn daar nog het bataillon jagers en een detachement dragonders no. 4 die er hunne voorposten tot over het gevangenhuis hebben staan. De grenadiers en dragonders no. 4 zijn te Mechelen, de lanciers te Serre, de 15 afdeeling te Duffel, en de artillerie staat tusschen Mechelen en Cumptich. De miliciens komen zeer geregeld op, zoo dat eenige dagen geleden de genoemde 15 afdeeling met vijf honderd man versterkt is geworden. Alle de troepen zijn met den besten geest bezield.

De bladen der factie betoonen zich hoogst verbolgen over de orde, die bij voortduring in Vlaanderen, en inzonderheid in Gend blijft heerschen, en beklagen zich, dat men troepen naar de zijde van Assche zendt, ten einde voor dit behoud verder te waken. Zij beklagen zich ook over het rustig gedrag der Luxemburgers.

De bladen der partij schijnen het niet langer te kunnen ontveinzen, dat onder de smalle gemeente te Brussel een groot gebrek begint te heerschen, daar niemand laat arbeiden, en alle hanteringen stil staan. Zij meenen, dat, indien de commissie van zekerheid daar niet in voorziet, men groote onheilen kan beleven. Deze stad moet, volgens bijzondere berigten, een zeer treurig schouwspel opleveren. Duizende gezinnen, niet alleen van vreemden, die aldaar zoo veel welvaart verbreiden, maar ook van ingezetenen, verlaten die stad.

De heer *Wellens*, Burgemeester van Brussel, was op het oogenblik toen de opstand aldaar uitbarstte, en ook reeds eenige dagen te voren toen zich sporen van onlusten openbaarden, op zijn Buitengoed. Toen er aan het door de rebellen beraamde ontwerp om Holland van België te scheiden, en aan de Regering van het Huis van Oranje in het Zuiden een einde te maken, door de adhesie van stedelijke besturen kracht moesten worden bijgezet, was de heer *Wellens* op zijnen post, en teekende het fraaije stuk dat wij uit de Couranten hebben leeren kennen. Dit is het loon dat onze edelmoedige Koning inoogst, voor de weldaden persoonlijk aan den heer *Wellens* bewezen.

Te Antwerpen en Gend zijn petitiën aan den Koning gezonden, waarin men zich ten sterkste tegen eene scheiding onzer Noordelijke en Zuidelijke Provincien verklaart. Zelfs heeft men uit eerstgenoemde stad aan sommige Noordelijke Provincien uitnoodigingen gedaan, over dit punt mede te petioneren, ter voorkoming van het te wachten kwaad.

De kooplieden uit Antwerpen klagen dat de verschijning van oorlogschepen op de Schelde hun reeds nadeel heeft aangebragt. Verscheidene naar die stad bestemde, doch door dezen krijgstoestel verschrikte schepen zijn naar Hamburg verzeild.

Berigten uit Brussel van den 11 dezer, melden dat de nieuwe commissie van veiligheid van acht leden, bestaande uit de heeren *A. Gendebien*, *Fred. Meeus*, graaf *Felix de Merode*, *Silvain van de Weijer*, *Rouppe*, den prins *van Ligne*, den hertog *van Ursel* en den heer *de Secus*, voor den haar opgedragen last bedankt hebben, zeggende: dat het haar opgedragene, door de later bijgevoegde wijzigingen geheel van aard veranderd was; zij heeft hiervan bij geschrifte kennis gegeven aan de stedelijke regering en aan den kommandant der burgerwacht.

Gemelde kommandant der burgerwacht heeft bij eene waarschuwing doen afkondigen, dat er zoo het scheen pogingen werden gedaan, om de ambachtslieden tot buitensporigheden op te ruijen, maar dat de noodige maatregelen genomen waren, om alle pogingen van dien aard te keer te gaan, terwijl men aan den anderen kant trachten zou die ambachtslieden werk te verschaffen.

Voorts heeft hij getracht het wankelend vertrouwen te herstellen, bij de houders van briefjes op de bank van Brussel, door dezelve bij eene dagorder de verzekering te geven, dat de voornaamste kooplieden, en ook al de ontvangers dezelve als gereed geld zullen aannemen.

Uit Utrecht meldt men, dat op Zaturdag ll. aldaar gepasseerd is Z. H. de hertog *van Brunswijk-Oels* zich over Rotterdam naar Engeland begevende, reizende onder den naam van graaf *Walberg-Eberstal*. Z. H. is vlugtende, als hebbende het volk in Brunswijk zijn paleis geheel verwoest en verbrand. Men herinnert zich dat deze jonge hertog lang in onmin is geweest met wijlen den Koning van Engeland.

VLUGTIGE GEDACHTEN OVER BRUSSEL.

In eenen hoek van Brussel, wel eens de Waalsche genoemd, zijn vele behoeftigen van eenen woelzieken aard. Zoodanigen en anderen zijn waarschijnlijk door meer aanzienlijke kwaadwilligen opgeruid, en hebben begonnen met plunderen, rooven en brandstichten. Dit is een zeer geschikt middel, om de vredelievende ingezetenen te overheeren en terug te houden van voor hunne gevoelens openlijk uit te komen, door de vrees voor gelijken moedwil. De aanblazers van die muiterij hebben de opgeruiden vervoerd, van hunnen arbeid afgetrokken, en op dwaalwegen voortgedrongen, waardoor het terugkeeren onmogelijk werd. Meer aanzienlijken, reeds uit vroegere gedragingen kenbaar, hebben zich vereenigd, om zoogenaamde grieven in te brengen en ongrondwettige vorderingen te doen. Hoewel men niet zal zeggen, dat zij de muiters hebben opgeruid; maken zij nogtans van die onlusten gebruik, geven eenen glimp aan het gebeurde, om hetzelve min of meer te vergoelijken. Al wat braaf is, schandvlekt en veracht zulke bedrijven.

Vele vreemdelingen en menig inwoner, welke tot den bloei van Brussel veel bijdroegen, zijn van daar geweken. Dit en het vertreden van wet en orde, het schenden van burgelijke vrijheid en veiligheid, en de onzekerheid benevens duistere uitzigten voor de toekomst leveren eenen nadeeligen invloed op voor fabrikeurs, kooplieden en winkeliers (om van vele anderen niet te gewagen,) dit nadeel daalt natuurlijk neder op de arbeiders, welke, indien ze niet onder de woeste benden behooren, onschuldig lijden. De oproerigen zijn verwilderd, hebben uit roof en omkoopspenningen hunne behoeften en meer dan dit aangeschaft; doch de fondsen uit het eerste verdwijnen binnen korten tijd, en het aanhouden met het laatste begint de schuilende aterlingen spoedig te vervelen.

In dezen ongelukkigen stand van zaken winnen wantrouwen en vrees dagelijks veld, en de begoocheling neemt een einde bij opkomend gebrek. De stedelijke behoeften van Brussel, hetwelk reuzenstappen deed, waren groot, een gedeelte der inkomsten is afgeschaft, andere inkomsten verminderen door verwarring en steeds afnemend vertier, en de uitgaven daarentegen vermeerderen op eene ongehoorde wijze.

De *vredelievende en welgezinde ingezetenen* zuchten in stilte; de *volksleiders* ondervinden hetgeen ze hebben moeten berekenen, dat men gemakkelijker kan opruijen, dan de opgeruiden besturen; vreezende daarenboven het masker te verliezen, ontzien zij de opgeruide hoop, welke, voortdhollende, eindelijk tegen de leidslieden zelve zal opstaan indien de eischen niet bevredigd en de verwachtingen niet voldaan worden. *De opgeruide menigte* is uit haren aard bestemd, om de rampen van de welvarende [illegible] Brussel steeds te vermeerderen.

Indien men Brussel aan zich zelve overliet, zoude het rijk van list en geweld in zich zelve verdeeld worden, en in eigene ingewanden wroeten, maar de onschuldige en goede ingezetenen, hoedanige er velen zijn, zouden tevens veel moeten lijden. Ten opzigte van de rustverstoorders zoude men niets meer behoeven te doen, dan de besmette stad Brussel in te sluiten, en aan de goede ingezetenen de gelegenheid te verschaffen, om die stad te verlaten. Maar hierdoor zoude men niet vervullen de pligten, welke de Staat aan goede ingezetenen verschuldigd is: de Staat moet voor dezen zorge dragen, hulp aan dezelven aanbieden, en hen beschermen. Daarom en om dat de algemeene belangen van het rijk vorderen, dat zoodanige buitensporigheden spoedig een einde nemen, zoude het dienstig kunnen zijn, dat eene genoegzame krijgsmagt zich aan Brussel aansloot, om aan de vredelievenden vertrouwen en aan de kwaadwilligen ontzag in te boezemen, en om onverwijld naar omstandigheden de eersten te redden en beschermen, en de laatsten met eene wettige magt te beteugelen, en de roervinken, van welken stand zij mogen zijn, door regterlijke vonnissen te doen straffen.

Men vreeze niet voor de oproermakers! Dweepers en dolzinnigen kunnen in ve[illegible] schrikkelijke stuipen van razernij wel ongelukkige slagtoffers maken; maar zijn zij bestand tegen bedaarde heldenmoed, welke op deugd en edele gevoelens rust, de on[illegible] deugenden in derzelver eigene strikken verwart, de oproerkraaijers verstomt, en de zwakken met schaamte terug brengt van de paden van verwoesting en ongeluk.

Zie daar, mijne Friesche landgenooten, eenige bij mij opgekomene denkbeelden. Wanneer wij den algemeenen loop van zaken niet goedkeuren, moeten wij tevens bedenken, dat wij ons niet met eene volmaaktheid mogen vleijen. Wij dragen wel zware rijkslasten met drukkende provinciale, gemeentelijke en andere omslagen. Wij wenschen, (en ik schrome niet, dit nog openlijk te verklaren) dat meerdere spaarzaamheid, ingetogenheid, vereenvoudiging en orde benevens mindere neiging tot weidsche plannen en kostbare werken mogen verwezenlijken de regtmatige verwachting van verligting van lasten, verademing en opbeuring. Maar zoude het niet een bekrompen verstand vertoonen en een kwaad hart verraden, om door weerspannigheid, onrust en verwoesting, naar het voorbeeld van enkele plaatsen in ons Vaderland verbetering en herstel te willen invoeren en vaderlandsliefde uit te galmen? Zoude het niet eene onverschoonlijke domheid zijn, op dien voet verligting van lasten en vermindering van bezwaren te willen verkrijgen? daar zulke schandelijke eerlooze en hoogst strafbare bedrijven de inkomsten van den Staat verminderen, de uitgaven vermeerderen, dienvolgens de lasten verzwaren — de bronnen van nijverheid en welvaart verstoppen, de arbeidzaamheid belemmeren — en de ingezetenen verarmen.

Doch waartoe zoude ik meerdere woorden gebruiken? De Friezen zijn te veel verlicht, te verstandig, en te groote voorstanders van orde en van eerbied voor de wetten, dan dat hier eenig gevaar van onrust zoude zijn. FRISO.

Leeuwarden, den 12 September 1830.

Dank zij den Almagtigen dat onze beminde Koning het besluit heeft genomen, waarvan de Staatscourant (zie art. 's Gravenhage hier boven) melding maakt. Zoo is [illegible] eindelijk dat verfoeijelijk gespuis, waaronder de goede ingezetenen van Brussel gebukt gaan, met deszelfs waren naam bestempeld.

Het terugtrekken der troepen, onder bevel van Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, schijnt ten doel te hebben, om den opstand in haren eigen boezem te laten voortwoeden, en intusschen de krijgsmagt in de bolwerken des Rijks bij elkander brengen, ten einde daarna met eene geduchte magt, het verder uitbarsten der vlam ook in andere provincien tegen te gaan. Deze maatregel is misschien voor het oogenblik ook wel de beste, nu men niet tot het besluit te kunnen komen, om de burgers van Brussel, door middel van eenige in hun midden geworpen bommen, tot de [illegible] vering der Landverraders te dwingen.

Langen tijd kan het niet duren of het vijfde bedrijf van de *Muette de Portici* zal in het groot vertoond worden; zoodra de ingezetenen van Brussel de geheele ondergang hunner stad, als een gevolg der misdadige gedragingen van eenige hunner medeburgers ontwaren, kan het niet anders of zij zullen de eerste zijn, die hunne snoode misleiders ter welverdiende straffe zullen brengen.

De ellende stijgt reeds ten top; de levensbehoeften rijzen dagelijks in prijs; [illegible] werken en neringen staan stil en verloopen; het crediet is verloren, en de stad betaalt elke week vijf en dertig duizend gulden, alléén aan soldij der burgerwacht; alle vreemdelingen vertrekken naar elders, en bij den naderenden winter is het vooruitzigt voor hen die nog iets te verliezen hebben, zeer donker en beangstigend.

Intusschen behoort de Regering niet stil te zitten, en de meest krachtige maatregelen, hopen wij, zullen reeds aanstonds bij de opening der Staten-Generaal worden voorgedragen. De rebellen hebben het masker afgeworpen, men spare hen dus niet langer; de oproervlag waait van 's Konings paleizen, en een D'HOOGVORST heeft de appartementen van zijnen wettigen Souverein in eene cazerne veranderd. De zamenkomst te Brussel van verscheidene leden der Staten-Generaal, en de door hen openbaar gemaakte verklaring, is ook wederom eene daad die door niets gewettigd wordt; wanneer, gelijk het te voorzien is, die leden zich tot eene afzonderlijke Kamer mogten constitueren, dan behooren zij terstond bij eene wet voor Landverraders verklaard en door eene militaire commissie gevonnisd te worden.

Als een onmiddelijk gevolg van de energie welke het Gouvernement nu schijnt te zullen ontwikkelen, kan men waarschijnlijk staat maken op de verwijdering der twee Ministers, waarvan de een, door zijne slechte raadgevingen het dierbaar leven van onzen beminden Kroonprins heeft in gevaar gebragt, terwijl de andere zich zóó heeft gedragen, dat de afgevaardigden der rebellen het getuigenis van hem gaven: *qu'il a le coeur Belge*, — en men weet wat dit in den mond dier lieden beteekent, *et qu'il etait dans les meilleures dispositions.*

De Koning zelve heeft nu, volgens de Staats-Courant, de aanranders van zijn wettig gezag den oorlog verklaard, en zij die in gevoelen met de opstandelingen deelen en derzelver beginselen zijn toegedaan, zullen voorzeker zoo veel schaamte hebben van zich vrijwillig te verwijderen, van het oogenblik af aan dat hun Vorst besloten heeft om menschen te straffen, die hen als vrienden begroeten, en die zij voorzeker niet als misdadigers kunnen beschouwen.

De rebellen willen de afscheiding van Holland en Belgie. Wanneer dit met de belangen van Europa is overeen te brengen, dan verlangen wij niets zoo vurig. De [illegible] schuld zullen wij alleen ten onzen laste nemen, en dan nog zal die afscheiding een dageraad van voorspoed en welvaren voor ons doen gloren. Antwerpen, Gent, Luik en verscheidene andere steden, ja geheel Belgie zal misschien er door te gronde gaan; maar men heeft het zwaard getrokken om de zaken dien keer te doen nemen, en [illegible] zal zich nu de gevolgen van dit misdadig en onzinnig bestaan moeten getroosten.

Intusschen zal deze afscheiding niet in allen opzigte voor Zuid-Nederland schadelijk zijn. Het is waar, dat de koopvaardijschepen der Antwerpenaren in de Haven die[illegible] zullen verrotten, maar men bouwt op de *place de Meir* eene nieuwe Fransche Schouwburg, weshalve de handelaars hunnen ledigen tijd, zoo niet nuttig, dan toch aangenaam zullen kunnen doorbrengen. De handwerksman die van den handel leefde, zal niet meer op kade en haven de waren lossen, die thans, uit Oost en West aangevoerd, aan alles leven en voorspoed geven; maar daar en tegen zullen de verarmde ingezetenen het onschatbaar voorregt genieten, van de *openbare* raadplegingen des stedelijken bestuurs te kunnen bijwonen, en van tijd tot hunnen Souvereinen wil op het Raadhuis te kunnen verkondigen. Vrouwen en kinderen, het is waar, zullen honger en gebrek lijden; maar dit kwaad zal ruim vergoed worden, door de instelling der Jury, die elk ingezeten met de eer bekleedt, uitspraak te doen over de bezittingen, en het leven zijner medeburgeren. In plaats van op kantoor of beurs voor zijn huisgezin goed bestaan te winnen, zal de koopman zich met roem overladen, door dag en nacht als Nationale Garde, voor de regten des volks te waken; in plaats van te leven onder het zacht en vaderlijk bestuur van KONING WILLEM zal men het onuitsprekelijk genoegen smaken het knellende juk te dragen, van den grooten BURGER DE POTTER; in plaats van de voortbrengselen der Belgische fabrijken, wier vertier duizenden het onderhoud bezorgde, naar verre landen te vervoeren, zal men met de Parijsche vrijheidsvrienden gaan fraterniseren; in een woord; alles wat geluk, rust, tevredenheid en genoegen kon schenken zal verdwijnen, maar men zal VRIJ zijn, men zal een' stap [illegible] ben gedaan om te naderen tot *la perfection des institutions politiques*, die het menschdom tot den staat der wilden terug brengt; en indien ook al binnen eenige jaren het gras op de straten van Antwerpen en Gend moge groeijen, dan kan dit ten [illegible] dienstig zijn tot voeding der bevolking welke zich alsdan nog in die steden zal bevinden.

HET BEROERDE BRABAND.

Dat de politiek der groote Mogendheden het oude Holland geen grooter [illegible] den hals konde schuiven, of geen zekerder middel in het werk stellen, om het [illegible] te verwarren en ten gronde te sturen, dan de vereeniging met Braband, hebben [illegible] reeds de verstandigste Staatsmannen, zoo Buiten als Binnenlands voorspeld, en [illegible] nu hoe langer hoe meer door de ondervinding bevestigd.

De beste der Koningen heeft sedert 15 jaren zijne goedheid, gelijk de Noordnederlanders hun geduld uitgeput, om den band der verbroedering vast te leggen. [illegible] *Willem I* heeft de toegevoegde vreemdelingen als troetelkinderen behandeld; door [illegible] gevendheid, en door hen met weldaden op weldaden te overladen, zelfs ten [illegible] van zijne oudere kinderen, hunne liefde en vertrouwen zoeken te winnen. Brussel [illegible] als eene tweede residentie-plaats met paleizen en lustplaatsen versierd, uitermate

heerlijkt, en verhoogd als tot de wolken, zelfs boven het vorstelijk 's Gravenhage. Het heeft eenen luister verkregen, dien het nooit te voren bezat, gelijk mede vele andere steden van dat land eene ongekende en benijdenswaardige welvaart en bloei genoten. En wat is de vergelding voor dat alles? Schandelijke ondank, onophoudelijk wroeten en woelen tegen het ander gedeelte hunner landgenooten, en tegen het Gouvernement van den beginne af aan. Men hoorde uit het Zuiden niets anders dan klagten en gemor over zoogenaamde grieven. Het regende de laatste jaren van allerhande oproerige petitien, die zelfs in het Noorden doordrongen, en bijkans ook aldaar de rust en goede orde begonnen te storen. Hiermede nog niet te vrede, heeft nu eindelijk, dat zelfde verheerlijkte Brussel de openbare vaan van oproer uitgestoken; de koninklijke wapenen verbroken en afgescheurd; aan brandstichten en plunderen zich overgegeven; de drukpersen vernield, om wier onbepaalde vrijheid het tegelijk luidkeels schreeuwde; met geweld begonnen te eischen en te dwingen, wroetende en bijtende voorts als dolle honden van de keten losgebroken. Nog verguizen de muitelingen het gezag des Konings op hetzelfde oogenblik, dat zij hunne afgevaardigden uitzenden, om quasie te onderhandelen tot herstel der goede orde. Nog heeft de Koning geduld genoeg de majesteitschenders te ontvangen en gehoor te verleenen, die eerder gevangenis en het schavot verdienden. Nog hebben de rebellen de stoutheid de terug ontvangen antwoorden des Konings en der Prinsen te vertrappen en te verbranden. Hoe is er met zulk volk langer te huishouden? Wat er nu mede te beginnen? Zij hebben openlijk den oorlog verklaard. Niet anders kan en moet het geweld, dan met geweld bedwongen worden. Brussel heeft voor altoos zijn regt en rang, dat de staatswet, die het verbroken heeft, hetzelve anders toekende, verbeurd. Zal de Koning, zullen de Staten-Generaal ooit in zulk een oproerig moordhol als Brussel, weder willen vergaderen?

Maar nooit zal Braband, vooral na het nu gebeurde, weder met Holland vereenigd kunnen worden en blijven anders dan door geweld. Men sluite dan de oproerige Steden, gelijk door de pest aangestoken plaatsen, door een kordon af? welhaast zullen zij met zich zelven verlegen worden, en op discretie moeten overgeven. Beter nog misschien ware het, die woelzieke gewesten, die in taal, zeden en belangen zoo zeer van ons verschillen, en die nooit een zelfstandig volksbestaan, zoo als zij daarin nu met het van ouds vermaarde Hollandsche volk deelden, gehad hebben, beter ware het misschien dezelve weder aan de groote Mogendheden, die ze ons geschonken hebben terug te geven, om er naar welgevallen mede te handelen, (mits dat Holland voor de gemaakte kosten en verliezen schadeloos gesteld wierd) dan dat een zoo gedwongen huwelijk langer voortduurde. De Koning zou wezenlijk met zijne 7 vereenigde oude getrouwe gewesten veel geruster op den troon zitten en inderdaad sterker zijn, dan nu met de 16.

Kan dit niet wel, laat Braband dan, met uitzondering van eenige steden en distrikten, die getrouw gebleven zijn en willen blijven, voor het overige tot een wingewest van Holland gemaakt worden, met eenen Stadhouder of Onderkoning uit het huis van Oranje aan het hoofd. Onwaardig is het anders met Holland vereenigd te worden. God beware ons en den Koning althans, dat het onder hetzelfde Stamhuis blijve maar als een afzonderlijk volk en met eene eigene Constitutie, zoo als de Rebellen het nu schijnen te willen hebben. Welk Koning zou in staat zijn, twee zulke ongelijksoortige en vijandige volken te besturen? Hoe zou het mogelijk zijn het eene te vrede te stellen zonder het andere daaraan op te offeren! Neen, dan moet ook elk van die naburige volkjes een eigen Koning hebben, die dan met elkander gedurig kunnen oorlogen, tot zoo lang de een den anderen vernield heeft, of beiden door een magtiger Mogendheid ingezwolgen worden.

Doch houden wij ons middelerwijl rustig en bedaard, met vertrouwen afwachtende de besluiten of wenken van het hoog en wettig gezag van onze vergaderde volksvertegenwoordigers en van den geëerbiedigden Vorst. Onze leus zij steeds: *Eendragt en moed!*

EEN OUD NOORD-NEDERLANDER.

AAN DE FRIEZEN.

Friezen, rustig, rustig, Friezen!
Toon U d' ouden eernaam waard:
Nooit uw koenheid te verliezen,
Noch op 't eerst gerucht vervaard;
Houdt bedaardheid in 't gemoed,
Hoe men ook in 't Zuiden wroet.

Laat een bende Brusselaren,
't Regt vertreden met den voet;
Deelt toch niet in die gevaren,
Houdt bedaardheid in 't gemoed:
Houdt U vredig, rustig, stil,
Dit is onzen Konings wil.

't Is de wil van onzen Koning,
Waar gij U niet tegen zet;
Huichelt nimmer eerbetooning
Handhaaft immer orde en wet:
Hij vertrouwt op U in nood,
Daarom Friezen zijt gij groot.

Toont U dan dien eernaam waardig
Schaart U om des Vorsten Troon,
Zijt in d' arbeid Hem hulpvaardig,
Edele Fries, dan is uw loon,
Dat die Vader, Vorst, en Vrind
U als eigen kroost bemint.

Wat toch kunnen wij meer vragen
Dan een Vaderlijk bestuur,
Dat in 't donkerst van de dagen
Schoon zal blinken op den duur,
Dat met liefde, zorg en trouw,
Huisvest in het Staatsgebouw?

Daarom rustig, rustig Friezen!
Toont U alle achting waard;
Nooit uw koenheid te verliezen,
Noch op 't eerst gerucht vervaard:
Zijt een Fries zoo lang gij leeft,
Zoo lang WILLEM wetten geeft!

N. N.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART *TE HARLINGEN.*

Binnengekomen: Den 4 September, het sloepschip *Karel Johan*, kapt. J. C. Kling, met stukgoederen van Gottenburg, naar Amsterdam gedestineerd, alhier door schade binnen. Den 5 dito, het schoonerschip *Orwell*, kapt. R. Cubitt, met ballast van Londen. Den 6 dito, niets. Den 7 dito, het kofschip *de Vriendschap*, kapt. J. Klazen, en het smakschip *Helena*, kapt. H. H. Kramer, beide met hout van Noorwegen. Den 8 dito, het kofschip *Vriendschap*, kapt. G. Haverbult, en het tjalkschip 2 *Gebroeders*, kapt. T. H. v. d. Werf, beide met hout van Noorwegen; het kofschip *Jan Freerk*, kapt. G. H. Smit, met stukgoederen van St. Petersburg; het tjalkschip *Grevin van Munster*, kapt. J. Oldriks, met granen van Dantzig; het kofschip *Diverdina*, kapt P. Meintz, met stukgoederen van Riga; het kofschip *Jacoba Catarina*, kapt. D. L. Kuipers, met hout van Nerva. Den 9 dito, het kofschip *de Jonge Jan*, kapt. J. E. Bart, met hout van Noorwegen. Den 10 dito, het brikschip *Wilhelm Fredrik*, kapt. S. Thodsberg, en het kofschip *Lammegina*, kapt. H. J. Hubert, beide met hout van Noorwegen. Den 11 dito, niets. Den 12 dito, het schoonerschip *Hope*, kapt. W. Cousins, met ballast van Londen.

Uitgezeild: Den 5 September, het barkschip *Grev Wedel Jarsberg*, kapt. J. Waxvold; het brikschip *Bröderne*, kapt, L. Lijneberg; de kofschepen *Alida Clasina*, kapt. L. E. Tiktak; *Concordia*, kapt. J. Assies, alle vier met ballast op avontuur; het schoonerschip *Friends*, kapt. W. Muggeridge, met boter naar Londen. Den 6 dito, het kofschip *Annegina*, kapt. J. R. Kuipers; de smakschepen *de Hoop*, kapt. H. W. Onstwedder; *Alida*, kapt. L. Nieveen, alle 3 met ballast op Noorwegen. Den 7 dito, niets. Den 8 dito, het brikschip *Amphion*, kapt. E. P. Horn; het kofschip 4 *Gezusters*, kapt. K. Gnodde, en het smakschip *Eendragt*, kapt. B. J. Doijes, alle 3 met ballast op avontuur. Den 9 dito, niets. Den 10 dito, het kofschip *Harmonie*, kapt. W. Lange, en het kofschip 8 *Gebroeders*, kapt. H. Kramer, met ballast op avontuur.

De leden des *Bijbelgenootschaps*, behoorende tot het *tweede* Bijbeldistrict in Friesland, worden ter vergadering opgeroepen tegen *Vrijdag* den 17 September e. k., des morgens ten *elf* ure, bij *Wilkeshuis* in het Zaailand, te Leeuwarden.

In naam van Bestuurders der genoemde Onderafdeeling des Bijbelgenootschaps, GERH. VAN DER TUUK, *Secretaris.*

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt bekend, dat de Najaars-veilingen der Maatschappij van 1830, zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen, en bestaan zullen uit de artikelen en hoeveelheden hier ondergemeld, als:

Donderdag, 7 *October* 1830.

Te ROTTERDAM. { 15089 Kisten en Kistjes THEE, liggende te Rotterdam.
750 ——— Amsterdam.

Woensdag, 13 *October* 1830.

Te ANTWERPEN. { 28363 Balen Java KOFFIJ, liggende te Antwerpen.
3676 ——— Brugge.

Dingsdag, 19 *October* 1830.

Te AMSTERDAM. { 36604 Balen Java KOFFIJ, } liggende te Amsterdam.
5162 —— Sumatra —— }

Woensdag, 20 *October* 1830.

162 Vaten NOTEN MUSCAAT, liggende te Amsterdam.
50 ——— Rotterdam.
45 Vaten FOELIE, liggende te Amsterdam.
5 ——— Rotterdam.
195 Vaten NAGELEN, liggende te Amsterdam.

Vrijdag, 22 *October* 1830.

Te ROTTERDAM. { 25131 Balen Java KOFFIJ, } liggende te Rotterdam.
231 —— Sumatra —— }
2530 —— Java —— } liggende te Dordrecht.
692 —— Sumatra —— }

Woensdag, 27 *October* 1830.

Te MIDDELBURG, 7096 Balen Java KOFFIJ, liggende te Middelburg.

De Maatschappij geeft, bij deze aankondiging, de verzekering, dat zij vóór hare gewone Voorjaars-veiling in 1831, geene andere Koffij, Thee en Specerijen, dan de bovengemelde partijen aan de markt zal brengen.

De monsters der Thee, zullen Donderdag den 16 September, en die der Koffij en Specerijen, Maandag den 20 September aanstaande verkrijgbaar zijn; terwijl de Conditien in tijds zullen worden uitgegeven.

's Gravenhage, G. SCHIMMELPENNINCK, *President.*
den 6 September 1830. DE CLERCQ, *Secretaris.*

*** Getrouwd:
WORKUM, S. J. DE JONG, en
den 5 September 1830. J. E. BRUNGER.

NB. *De Touwslagerij, tot dus ver gedreven op naam van de Wed. S. J. Hoekema, zal voortgezet worden op naam van S. J. de Jong.*

*** Getrouwd:
FERWERD, J. F. GILLIS, *Heel- en Vroedmeester*, en
den 7 September 1830. S. M. BOLTJES, *van Dragten.*

TEXEL, *den* 25 *Augustus* 1830. Heden verloste van eenen welgeschapen ZOON, S. VISSCHER, geliefde Echtgenoot van Dr. S. J. GALAMA.

*** Heden avond ten 11 ure, verloste zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON J. N. v. RIJGERSMA, geliefde Echtgenoot van W. S. IJLSTRA.
SNEEK, den 26 Augustus 1830.
Strekkende dit tot communicatie aan Familie en Bekenden.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, JANNEKE S. DE VRIEZE, verloste heden avond voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. W. H. TACONIS.
HEERENVEEN, den 28 Augustus 1830.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, J. POOK, geliefde Echtgenoot van B. LOLCAMA.
FRANEKER, den 5 September 1830.

*** Heden verloste van eene DOCHTER, GEESKE H. HELLEMA, geliefde Huisvrouw van J. H. v. STRATEN.
DOCKUM, den 8 September 1830.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eenen ZOON, JOHANNA SIERSMA, geliefde Huisvrouw van J. T. TUINSTRA.
HARLINGEN, den 8 September 1830.
Men gelieve deze zoo wel als bijzondere als algemeene kennisgeving aan te nemen.

*** Op den huize VAARTZIGT beviel op den 9 September ll. van eenen welgeschapen ZOON, de Hoog Geborene Vrouwe GRAVIN VAN LIMBURG STIRUM, Geb. VAN SCHELTINGA.

*** Heden avond ongeveer zes ure verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, D. J. BAKKER, veelgeliefde Echtgenoot van
SNEEK, den 11 September 1830. J. VAN DER FEER.

*** Heden middag omstreeks half één uur beviel van eenen welgeschapen ZOON, P. J. SIJPKENS, hartelijk geliefde Echtgenoot van L. A. OFFERHAUS,
OOSTERWIERUM, den 12 September 1830. *Predikant.*

*** Heden voormiddag circa elf ure, overleed tot mijne en mijner Kinderen innige droefheid, na eene langdurende sukkeling, mijne deugdzame Echtgenoot en hunne teederhartige Moeder, AAGJEN GERBENS WESTERBAAN, in den ouderdom van twee en zestig jaren en twee maanden, waarvan zij een en veertig jaren de getrouwste gezellin mijns levens geweest is; mij nalatende acht Kinderen en achttien Kindskinderen; hopende en vertrouwende op christelijke gronden, dat zij dit tijdelijke met de eeuwige heerlijkheid moge verwisseld hebben.
SNEEK, den 6 September 1830. J. L. BAKKER.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 10 September 1830, *f* 35 : 00. KAAS, *f* 21 : 00 à 24 : 00.

De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge *f* 207 : 00 het Last. — Tarwe *f* 11 : 08 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 11 SEPTEMBER 1830.

NEDERLANDEN:					
Werkelijke Schuld..	2½ pct.	51	a	52¾
Rest. Uitgestelde dito..	„	1 5/16	a	1⅜
Kans-Biljetten...........	*f*	24	a	24¾
Schuldb. Am. Sijndic.	4½ pct.	87½	a	89½
———————	2½ „	71½	a	75
Domein Losrenten...	2½ „	98¾	a	99¼
Aandeelen Handelm..	4½ „	85	a	87
FRANKRIJK:				
Inschr. op 't Grootb..	3 pct.	73¾	a	74
Dito Certificaten....	3 „		a	
ENGELAND:				
Geconsolideerde.....	3 pct.	88¾	a	89
RUSLAND:				
Bij *Hope & Comp*...	5 pct.	99	a	99½
Id. van 1828 en 1829	5 „	99	a	99¾
Inschr. op 't Grootb.	6 „	63¾	a	64¾
Certificaten dito....	6 „	64	a	65
Dito te Hamburg...	5 „	92¼	a	92½
Dito te Londen....	5 „	93½	a	93¾
POLEN:				
Aandeelen 1829..........	*f*		a	
DENEMARKEN:				
Te Londen 1825.....	3 pct	67½	a	68

SPANJEN:				
Te Londen 1822...	5 pct.	16¾	a	17
Perp.Rent.1829 Par.	5 „		a	
Dito dito 1830 Amst.	5 „	43¾	a	45½
OOSTENRIJK:				
Bank, bij *Coll & Co.*	5 pct.	93¾	a	94
Dito dito..........	4 „	83	a	83½
Certificaten.......	2½ „		a	
Metaliek...........	2½ „		a	
Dito..............	5 „	91½	a	92
Dito te Londen...	5 „		a	
Bank-Actien......	3 „		a	
Aandeelen *f* 100 bij *Rothschild*	*f*		a	
Dito..... „ 250 bij dito	4 pct.		a	
NAPELS:				
Certificaten.........	5 „	63¾	a	64¾
Dito in Londen.....	5 „		a	
GRIEKENLAND:				
Negotiatie te Londen.	5 pct	24	a	28¾
Oblig. Portugal....	5 pct.		a	
„ Braziel......	5 „	67½	a	68
„ Mexico.....	5 „		a	
„ Idem.......	6 „		a	
„ Columb. 1824	6 „		a	
„ Peru.......	6 „		a	

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WONSERADEEL, convoceren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande Dorpen, om te compareren in hunne respective Dorpskerken, als die

van *Allingawier*, op Maandag den 20 September 1830, des morgens ten 9 ure;
„ *Exmorra*, .. ——— voorm. ten 11 ——
„ *Longerhouw*, ——— namidd. ten 1 ——
„ *Schettens*, .. op Dingsdag den 21 ——— morgens ten 9 ——
„ *Witmarsum*, ——— voorm. ten 11 ——

ten einde ieder in de hunne op te nemen en te sluiten de Rekening van Kerkvoogden over 1829, te arresteren de begrooting over 1831, en om speciaal te delibereren en te besluiten, die van *Exmorra* over eene te doene verandering aan het Kerkgebouw, en die van *Longerhouw* over het beroepen van een bijzonderen Onderwijzer voor dat Dorp, gelijk mede die van *Witmarsum* tot het benoemen van eene Commissie uit hun midden, welke benevens het Grietenijbestuur zal kunnen daarstellen eene afscheiding der Armvoogdijgoederen van die der Kerkvoogdij.

Bolsward, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 11 September 1830. *Ter ordonnantie van dezelven*, C. BINKES.

De Verkoopingen geannonceerd door de Notarissen Mr. J. D. VAN DER PLAATS en J. ALBARDA, Hz., te Leeuwarden, waarvan bij vorige annonce de finale toewijzingen zijn bepaald op Maandag den 20 September 1830, worden een week uitgesteld, en zullen alzoo plaats hebben ten huize van *Swildens*, te Leeuwarden, *finaal* op Maandag den 27 September 1830, des namiddags ten 4 ure.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Men is voornemens publiek bij verhooggeld te verkoopen:

Eene voortreffelijke en zeer wel gelegene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Oosterzee, gekwoteerd no. 64, groot ongeveer 46 bunders en 56 v. roeden zoo Weid-, Hooi als Klijnland, thans in gebruik bij *Haije Michiels de Jong*; belendende ten Oosten de Erven *Teunis Wiebes Haagsma*, ten Westen *Jan Kerstes Kerstma*, ten Zuiden den Rijdweg en ten Noorden de Meer. Sint Petri en den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Vrijdag den 24 September 1830, bij de finale toewijzing, ten huize van *Harke Martens Koopmans*, Kastelein bij de brug te Echten, des namiddags ten 2 ure, en koope op Conditien dan voor te lezen, die intusschen te vernemen zijn bij de Notarissen T. S. VAN DER LEIJ te Langweer, WAUBERT DE PUISEAU te Lemmer en PEETING te Heerenveen.

De Notaris ALBARDA, te Marrum, zal, op Zaturdag den 18 September 1830, des namiddags ten 2 ure, in de Herberg op de Hoogeburen, te Hallum, voor den Koopman *Freerk Lijstra*, aldaar, bij boelgoed verkoopen:

20 Stuks beste Friesche en Drentsche VEULENS, — 6 kalve en vare KOEIJEN, en 4 goede WERKPAARDEN.

Mr. L. J. HUBER, openbaar Notaris te Sneek, gedenkt, op Dingsdag den 14 September 1830, bij de provisionele toewijzing, ten huize van *Jarig Hilles Meijer*, in het Hooghuis te Sneek, en op Dingsdag den 28 dier maand bij finale adjudicatie, ten huize van *Cornelis van der Wis*, in den Wijnberg aldaar, telkens des namiddags ten twee ure, bij strijk- en verhooggeld, aan de meestbiedenden te verkoopen:

1. Eene alleruitmuntendste en vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE, HOVINGE, BOOMEN, PLANTAGIE en WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen te Westhem, de Huizinge gekwoteerd met no. 6, en de Landen groot 32 bunders en ruim 51½ v. roeden, thans in huur en gebruik bij *Hotze Jacobs Rusticus*, tot St. Petri en den 12 Mei 1831, en alsdan vrij te aanvaarden.
2. Vijftien bunders en ruim 43½ v. roeden allerbest vruchtbaar GREIDLAND, met het kwoteel AANDEEL der HUIZINGE en SCHURE enz., gelegen over hoog en laag in eene Zathe en Landen, met Huizinge, Schure, Hovinge, Boomen en Plantagie c. a., staande en gelegen onder den dorpe IJsbrechtum, de Huizinge gekwoteerd met no. 3, en de Landen groot ter naam en faam 19 bunders en ruim 84 v. roeden, in huur gebruik bij *Sjeuke Jacobs*, Weduwe *IJme Keimpes Schilstra*, tot St. Petri en Mei 1831, en voor den kooper op dien tijd vrij te aanvaarden.

Wie hieraan gading maakt, kome op voorschreven tijd, ter bovengenoemde plaatsen, en koope alsdan op voor te lezene Conditien, inmiddels te vernemen ten Kantore van genoemden Notaris.

Mr. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, zal publiek, bij strijk- en verhooggeld, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:
Eene moderne, sterke, ruime en net bebouwde HEEREN HUIZINGE, met ERF en BLEEKVELD c. a., staande en gelegen aan den Oostkant van de Snipmarkt te Sneek, en aldaar gekwoteerd met wijk 2, no. 91, Verpondings nummer 198, bestaande in onderscheidene proper behangen Vertrekken, hechte Zolder, luchtige Kelder, Keuken, Bleek, Erf en verdere annexen en gerijfelijkheden, laatst bewoond geweest door den Heere *H. Beck*; acht dagen na de finale adjudicatie kan de Kooper in het bezit van het gekochte treden.
Wie hieraan gading maakt, kome op Woensdagen den 15 en 29 September 1830, telkens des avonds ten 7 ure precies, bij de beschrijving, ten huize van *W. E. Witteveen*, Koffijhuishouder te Sneek, en bij den finalen verkoop, ten huize van *H. S. à S. van Heslinga*, Societeithouder aldaar, en koope alsdan op voor te lezene Conditien, inmiddels te zien ten Kantore van den Notaris voornoemd.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, voor zoo veel noodig, ten overstaan van het Vredegeregt kanton Harlingen, op Woensdag den 15 September 1830, bij de eindelijke toewijzing, des avonds ten 6 ure, in het Heeren Logement van *D. Minnema*, in het openbaar presenteren te verkoopen:
1. Eene HUIZINGE met annexen, staande in de Groote Kerkstraat te Harlingen, wijk F, no. 171, bij de Weduwe *Jan Bekius*, als eigenaarsche bewoond.
2. Eene HUIZINGE met annexen, genaamd de kleine Oijevaar, staande bij de Franekerpijpen aldaar, wijk D, no. 73, bij de Weduwe *Pieter Abes Abbinga* als huurdersche voor *f* 60 in het jaar in gebruik.
3. Eene HUIZINGE, met eene zeer geschikte MAST- en BLOKMAKERIJ, en annexen, staande aan de Zuiderhaven aldaar, wijk E, no. 82, bij de Weduwe *Pieter Blok* en *Jan de Groot* als eigenaars bewoond.
4. Eene HUIZINGE, met SCHRIJNWERKERSWINKEL en annexen, staande aan de Zuiderhaven aldaar, wijk E, no. 81, bij *Hendrik Edsjoes* als eigenaar in gebruik.
5. Eene HUIZINGE met annexen, staande aan de Zoutsloot aldaar, wijk A, no. 160, bij *Barend Kroek* bewoond.

No. 1, 3 en 4 den 12 November 1830, no. 2 den 12 Mei 1832, en no. 5 den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden.

Faillissement van VAN OPPEN en GORTER.

R. H. VAN BURMANIA BARON RENGERS, Mr. W. W. BUMA en S. B. STIENSTRA, als definitive Sijndici in opgedacht Faillissement, presenteren, op bekomene autorisatie, ten overstaan van het Vredegeregt, door het ministerie van den Notaris Mr. S. S. WIJMA, te Harlingen, in het openbaar te verkoopen: Eene zeer nette in het jaar 1829 geheel gemoderniseerde HEEREN HUIZINGE, en een daaraan verbonden kapitaal hechten sterk en sedert kort veel verbeterd MAGAZIJN, met twee Vleugels, TUIN en ERVE en verdere annexen, bekend onder den naam van *het Collegie*, staande en gelegen aan de Zuiderhaven te Harlingen, gekwoteerd wijk F, no. 11 en 74; het Woonhuis is op den 12 November 1830, en het Magazijn terstond na den finalen palmslag vrij te aanvaarden. Van den koopprijs is *f* 8008 : 98 betaalbaar in elf jaren, telkens een elfde met slechts 2½ percent interest en in Domein Losrenten aangenomen wordende tegen derzelver nominaal kapitaal.
Wie gading maakt, kome op Woensdagen den 15 en 22 September 1830, in het Heeren Logement bij *D. Minnema*, te Harlingen, bij de provisionele en finale toewijzing, telkens des avonds ten zes ure precies. Conditien te vernemen bij de voorschreven Sijndici en Notaris.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 22 September 1830, des middags ten 12 ure precies, in de Herberg Benthem, publiek presenteren te verhuren:
Vier stukken BOUWLAND, te zamen groot 6 bunders 61 v. roeden 38 v. ellen en 54 v. palmen, gelegen onder den dorpe Wijnaldum, tegenwoordig bij *Rients Watses Abma* als huurder in gebruik, Sint Petri 1831 vrij te aanvaarden, en zulks voor 7 achtereenvolgende jaren, op Conditien, intusschen bij voorschreven Notaris te vernemen.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zal, publiek bij boelgoed op drie maanden crediet presenteren te verkoopen:
35 Zoo kalve, vare als vette KOEIJEN, en vijf PAARDEN.
Wie gading maakt, kome op Woensdag den 15 September 1830, des morgens precies ten 9 ure, ten huize van *Rudolphus Klazes de Jong*, Kastelein te Langweer.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, residerende te Langweer, als hiertoe Regterlijk gecommitteerd, gedenkt, ten overstaan van den Heere Vrederegter in het kanton Lemmer, publiek, bij strijk- en verhooggeld, te verkoopen:
Eene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Oosterzee, gekwoteerd no. 56, groot ongeveer 27 bunders 55 v. roeden 77 v. ellen en 73 v. palmen, zoo Weid-, Hooi- als Klijnland, thans in gebruik bij *Jan P. Dijkstra*; belendende ten Oosten *Klaas J. Muurling* c. s., ten Westen *Jogchum E. Boersma* c. s., ten Zuiden *Jelle Kolk*, en ten Noorden de Meer. Alsmede 36¾ v. roeden HOOILAND, mede onder Oosterzee gelegen; hebbende onderscheidene naastiegers; Sint Petri en den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden.
Wie gading maakt, kome op Woensdagen den 22 September 1830 bij de beschrijving, en den 6 October daaraanvolgende bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten twee ure, ten huize van *Cornelis van der Pal*, Logementhouder te Lemmer, en koope op Conditien dan voor te lezen, die inmiddels bij genoemden Notaris te vernemen zijn.

BOELGOED VAN GEZAAGD LINDEBOOMEN HOUT.

De Notaris A. LIJCKLAMA, residerende te Huizum, zal, op Vrijdag den 17 September 1830, des morgens ten 11 ure, in het Pakhuis van den Heer *A. van Gruisen, Jr.* (zijnde de voormalige Zoutkeet van den Heer *J. Romkes*) staande bij de Potmargepijp bij Leeuwarden, tegen gereede betaling presenteren te verkoopen:
Eene aanzienlijke partij gezaagd LINDEBOOMEN HOUT, bijzonder geschikt voor Juk-, Schop-, Pomp- en Wagenmakers, zijnde Posten van 2, 2½ en 3 duim dikte; zullende alles bij zeer geschikte hoeveelheden worden verkocht.
Het geveilde is te bezigtigen in bovengenoemd Pakhuis, tot Donderdag vóór de verkooping, van des morgens 10 tot 12, en des namiddags van 3 tot 5 uren.

De Notaris B. J. VAN ASSEN, te Workum, zal, op autorisatie der Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Sneek, als daartoe speciaal benoemd, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Hindeloopen, publiek bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden, presenteren te verkoopen:
1. Eene uitmuntend wel gebouwde en zeer sterke en hechte KOOPMANS HUIZINGE, benevens den TUIN en ERVE daartoe behoorende, staande en gelegen aan de groote zijde van de Wijmerts binnen Workum, geteekend wijk D, no. 60; tot 12 Mei 1831 bij *J. S. de Vries* als huurder in gebruik, en alsdan vrij te aanvaarden.
2. Een dito HUIS en ERVE, geteekend wijk G, no. 11, staande en gelegen aan het Zuid-end binnen Workum, bij de Weduwe van *H. Koets*, tot 12 Mei 1833 in huur, en alsdan vrij te aanvaarden.

Wie daaraan gading maakt, kome op Woensdag den 22 September 1830, des namiddags ten 3 ure, in het Logement *het Wapen van Amsterdam*, te Workum, bij de provisionele en definitive toewijzing.
De Conditien dezer verkoooping zijn intusschen te vernemen ten Kantore van gemelden Notaris.

VERKOOPING VAN BLOEMBOLLEN.

S. TULP, op de Tweebaksmarkt te Leeuwarden, zal, ten zijnen huize, op Woensdag den 15 September 1830, ten 11 ure voor den middag, ten overstaan van den Notaris Mr. P. ANDREÆ, aldaar, verkoopen: Eene uitmuntende sortering BLOEMBOLLEN, bestaande in dubbelde en enkele *Hijacinten*, *Trosnarcissen*, *vroege en late Tulipanen*, *Ranunkels*, *Anemonen*, *Crocussen*, *enz.*, *enz.*, meest allen geschikt om des Winters in Huis te doen bloeijen; waarvan de Catalogus bij S. TULP, te bekomen is.

UIT DE HAND TE HUUR,

Om met 1 November aanstaande te aanvaarden: Eene HUIZINGE, staande te Harlingen, bekend onder den naam van het *Zeekantoor*, voorzien van een zeer ruimen Zolder, twaalf Boven- en Benedenkamers, twee Keukens, twee Regenwaterbakken, twee Pompen, een groote Kelder loopende onder het gansche Huis door, en verdere gemakken. Nader onderrigt te bekomen bij den Agent van het Domein, te Leeuwarden.

De VOOGDEN der Algemeene Armen te Franeker, gedenken aan den minstaannemende te besteden: Het leveren van ongeveer 2500 Tonnen beste LIGTE TURF. Die hieraan gading maken, vervoegen zich met hunne Monsters op Maandag den 20 dezer maand, des namiddags om 4 uren, in het Stads Armenhuis aldaar.

B. MULDER, *President.*
N. BOGTSTRA, *Boekh.*

PARNASSIJNS der Nederlandsche Israëlitische Hoofd-Sijnagoge, te Leeuwarden, gedenken op Maandag den 20 September e. k., des voormiddags ten elf ure, aan te besteden: De leverantie van ongeveer 650 Ton BAGGELAAR TURF. De gegadigden worden verzocht, zich met hunne Monsters op gemelden dag en uur te vervoegen op de Armenkamer op de Nieuweburen. *Parnassijns voornoemd*,

H. B. DRIELSMA, *Parn. Thesaurier.*

De ondergeteekende ZADOCK SALOMON POLACK, door Zijne Moeder belast met de waarneming van alle werkzaamheden en geheel bestuur der firma S. M. POLACK, handelende in Droogerijen, Speccerijen en Verfwaren, te Leeuwarden, berigt bij deze, dat hij door de Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in deze Provincie, in dato den 6 dezer maand, is geëxamineerd, en als Droogist is toegelaten. — En daar hij bij voortduring de affaires voor zijne Moeder onder de firma S. M. POLACK zal blijven besturen, en aldaar ten huize woonachtig is, zoo verzekert hij, dat alles door hem zal worden aangewend, wat mogelijk is, om met de meeste naauwkeurigheid dezen handel te drijven, en de geëerde begunstigers ten besten te behandelen.

Z. S. POLACK, *Droogist.*

Leeuwarden, den 9 December 1830.

LEES HIER. Door dien de ondergeteekende, door het gemis van zijn gehoor, genoodzaakt is een BEDIENDE tot het uitoefenen van zijne Kruideniers Affaire te gebruiken, en tot dus ver door zijn Zoon *JACOB R. SCHAAP* hierin geadsisteerd is geweest, doch daar die voornemens is op zich zelven te handelen, zoo maakt de ondergeteekende bij deze aan alle zijne Begunstigers en Kooplieden bekend, dat bovengenoemde Zoon hierin voortaan niet meer zal gebruikt worden, en dat dus ieder een in het vervolg voor zijne eigen handelingen aansprakelijk zal zijn.
NB. De ondergeteekende verzoekt zeer vriendelijk aan zijne geëerde begunstigers, dat zij voortaan hunne geëerde gunst en vriendschap zullen aanbevelen, en belooft eene prompte en civiele behandeling.

R. J. SCHAAP.

Joure, den 10 September 1830.

O. GORTER MOLL, te Harlingen, brengt ter kennis zijner geëerde begunstigers, dat de gewone TABAKS-SOORTEN zijner Fabrijk 2½ cents per ½ Ned. Pond zijn afgeslagen.

Hardzeilpartij te Workum.

Met vereischte permissie gedenkt de Kastelein E. NAUTA, aldaar, benevens eenige Liefhebbers, op Woensdag den 15 September e. k., te laten Verhardzeilen, door Jagten en Booten zonder onderscheid: Eene fraaije *ZILVEREN TABAKSDOOS*. De mededingers worden verzocht zich des voormiddags voor 12 ure aan te geven, zullende de Zeilerij om twee uren een aanvang nemen.

Harddraverij op de Drie Romers.

Met consent van het Grietenij-Bestuur van Idaarderadeel, gedenkt de Kastelein J. A. VAN DER MEER, op Zaturdag den 18 September 1830, te laten verharddraven met Paard en Chais: Een fraai gewerkt stuk ZILVER, ter waarde van 50 Guldens tot Prijs, en een fraai PIKEURS HOOFDSTEL tot Premie; alle Paarden zullen worden toegelaten, mits die geen Prijs op de Drie Romers gewonnen hebben; de inschrijving zal plaats hebben ten elf ure, terwijl de draverij ten één ure een aanvang zal nemen.

Met vereischte permissie, gedenken de gezamentlijke Kasteleins van Holwerd, op Zaturdag den 18 September 1830, des namiddags ten twee ure, te laten Verharddraven, en aan den Eigenaar van het alsdan snelstdravend Paard vrij te vereeren: Eene fraaije met *ZILVER* gemonteerde *ZWEEP*. Alle Paarden zullen worden toegelaten, mits geen Stadsprijs, of te Holwerd geen Zweep gewonnen hebbende, en tot genoegen der Keurmeesters zijnde. De inteekening ten twaalf ure, bij de Kasteleinsche J. R. DIJKMAN Weduwe, in de Klok aldaar.

)o( )o( )o(Een GROFSMIDSKNECHT, zijn werk gedeeltelijk verstaande kan dadelijk werk bekomen bij *TJEERD ROELOFS VAN DER VELDE*, te Achlum.

)o( )o( )o(Men verlangt op den 12 November eerstkomende, op een aangenaam Buitenverblijf, nabij deze Stad, eene bekwame KEUKENMEID, van de Protestantsche Godsdienst, van middelbare jaren, en van Getuigschriften van goed gedrag en bekwaamheid voorzien zijnde. Nader onderrigt in persoon of met gefrankeerde brieven bij *J. BEITSMA*, in het Zaailand, no. 263, te Leeuwarden.

BELANGRIJK BERIGT VOOR LIEFHEBBERS DER MATHESIS.

***** F. HOLTKAMP, Boekdrukker en Boekhandelaar te *Sneek*, is eigenaar geworden, en zal zoo lang het gering getal van exemplaren zulks toelaat, voor den verminderden prijs van *f* 1 : 90 in plaats van *f* 3 afleveren: *Inleiding tot de Mathematische Wetenschappen, of gemeenzame leerwijze der Arithmetica en Algebra, 2 deelen, 3de druk, groot 472 pagina's, in groot octavo*, van wijlen den beroemden ARNOLDUS BASTIAAN STRABBE. Beminnaren der schoone Wiskunde treffen hierin eenen schat van geleerdheid aan, zoo theoretisch als praktisch. De gronden der *Arithmetica*, en het eigenaardige van het tientallig stelsel, worden hierin smaakvol en met kennis van zaken, onderwezen, daar de *Algebra* in hare beginsels, opklimming en toepassing, op eene meesterlijke wijze, zoo als men met regt van eenen geleerden Mathematicus als STRABBE was, kon verwachten, wordt voorgedragen.

***** Bij de Boekverkoopers SCHALEKAMP en VAN DE GRAMPEL, te Amsterdam, en A. DANEKES, te Hilversum, zal bij inteekening worden uitgegeven:
De LANDMEETKUNDE, het KARTEREN, het opwerken der PLANS en het WATERPASSEN, in 18 lessen zonder behulp der Wiskunde onderwezen. Een Werk geschikt voor alle klassen der maatschappij, en onmisbaar voor Militairen, Onderwijzers, Landmeters, Wiskunstenaars, Landeigenaars enz., met 16 platen en 600 figuren, door THIOLET, Professor in de Teekenkunde aan de Koninklijke Artillerieschool te Parijs. Naar de derde vermeerderde en verbeterde druk vertaald door J. A. BAKHOVEN. De prijs zal bij inteekening gesteld worden op *f* 3 : 40; buiten inteekening *f* 3 : 90. Een Prospectus van hetzelve is verkrijgbaar bij de voornaamste Boekhandelaars.

***** VADERLANDSLIEFDE in ZORGVOLLE TIJDEN, naar JEZUS VOORBEELD in eene *Leerrede* over *Lucas* 19 vs. 41 en 42ᵃ geschetst; uitgesproken den 5 September 1830, door C. MEIJER, Predikant te *Visvliet*, in gr. 8vo, à 25 centen, is heden bij J. OOMKENS, en alom te bekomen.

***** Bij den Boekhandelaar A. KLOOTS, te *'s Hage*, wordt uitgegeven en is alom verkrijgbaar:
I. *Geschiedenis van Rusland en* PETER *den Grooten*; door den Generaal Grave DE SEGUR, Schrijver van NAPOLEON en het Groote Leger, gedurende het jaar 1812; in twee deelen, eerste deel .... *f* 3 [illegible]
II. *Generaal Graaf* HOHEIM *en zijne Kinderen. Eene Briefwisseling*, naar het *Hoogduitsch van* WALDEN; In twee deelen, eerste deel à .... *f* 2 : 40
III. Memorien over twee ontwerpen den Vestingbouw betreffende, met 4 uitslaande Platen; door den tweeden Kapitein Ingenieur J. G. W. MERKES.... *f* 3 : 50
Ieder ontwerp is afzonderlijk verkrijgbaar, als:
1°. Ontwerp van eene bevestigingsmanier, à .... *f* 2 : [illegible]
2°. Ontwerp van een Model Bomvrij Buskruid Magazijn à ... *f* 1 : 50
IV. *Inflexions Anglaises: pour servir d'Introduction directe à l'étude des Auteurs.* Par CHARLES SMIJTH. Prix .... 30 cents.
V. *De Opvoeder der Jeugd.* Eene voortzetting van den Paedagoog, Magazijn van Opvoeding en Onderwijs in het Koningrijk der Nederlanden, 3de Stuk. De prijs der 4 Stukken of van den compleeten jaargang is à .... *f* [illegible]
Ook wordt bij denzelven met succes gedebiteerd:
VI. WILLEM BAARLAND; voor Jongelingen, in het schoonste doch tevens gevaarlijkste tijdperk huns levens. Door een Nederlander. Met gegraveerden titel en vignet à .... *f* 2 : 5[illegible]
VII. Drie Vertoogen over het Hooger Onderwijs; door eenen welmeenenden Opmerker à .... 90 cents.

BLOEMBOLLEN.

De ondergeteekende herinnert door deze, dat hij zich weder belast met de uitvoering van *Commissien* op *BLOEMBOLLEN*, *ZADEN*, enz., en beveelt zich alzoo ten vriendelijksten aan.

P. DE VRIES, Pz.,
Commissionair te Leeuwarden.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.